

Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих рф, визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку.
Дати завершення тимчасової окупації, завершення бойових дій, припинення можливості бойових дій визначаються відповідно до даних Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих рф.

Список використаних джерел:

1. Методичні рекомендації щодо організації та проведення камеральних перевірок податкової звітності платників податків, крім перевірок податкової декларації про майновий стан і доходи та податкової декларації платника єдиного податку - фізичної особи - підприємця, затверджені наказом Міністерства доходів і зборів України від 14 червня 2013 року № 165. 2. Закон України № 3453-IX "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо скасування мораторію на проведення податкових перевірок" від 09.11.2023 року.

2. Закон України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо вдосконалення онлайн-комунікації з платниками податків та уточнення окремих положень законодавства" від 23.02.2024 року.

3. Закон України "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей податкового адміністрування під час воєнного стану для платників податків з високим рівнем добровільного дотримання податкового законодавства" від 18.06.2024 року.

УДК 005.21:366.1(477):355.018

ЗУБЧЕНКО В.В., к.е.н.

Білоцерківський національний аграрний університет

E-mail: vikazubchenko@ukr.net

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ФІНАНСІВ В УКРАЇНІ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Окреслені стратегічні пріоритети розвитку фінансів у повоєнний період. Виокремлені основні завдання та шляхи реалізації розвитку фінансів України у повоєнний період.

Ключові слова: фінанси, Україна, повоєнне відновлення, стратегічні пріоритети, макроекономіка, фінансова інклюзія.

Zubchenko V. Ph. D. in Economics

Bila Tserkva National Agrarian University, Bila Tserkva, Ukraine

STRATEGIC PRIORITIES FOR FINANCE DEVELOPMENT IN UKRAINE DURING THE WAR PERIOD

The strategic priorities of the development of finance in the post-war period are outlined. The main tasks and ways of implementing the development of the finances of Ukraine in the post-war period are highlighted.

Key words: finance, Ukraine, post-war recovery, strategic priorities, macroeconomics, financial inclusion.

Повоєнне відновлення України після руйнівних наслідків війни з Росією вимагає глибоких реформ у всіх секторах економіки, зокрема у фінансовій системі. Ефективне функціонування фінансового сектору є запорукою стійкого економічного зростання та підвищення рівня добробуту населення. Основними викликами стають мобілізація фінансових ресурсів для відбудови інфраструктури, ефективне управління державним боргом, залучення інвестицій та підтримка малого і середнього бізнесу. Стратегічні

пріоритети розвитку фінансів в Україні після війни повинні враховувати як поточну економічну ситуацію, так і довгострокові цілі сталого розвитку [1].

Одним із головних завдань післявоєнного періоду стане мобілізація як внутрішніх, так і зовнішніх фінансових ресурсів. Ключовими джерелами фінансування стануть:

- Міжнародна фінансова допомога. Україна вже отримує значні обсяги фінансової підтримки від міжнародних фінансових інституцій (МВФ, Світовий банк) та урядів іноземних країн. Однак для ефективного використання цих ресурсів необхідно забезпечити прозорість і контроль за витратами.

- Залучення прямих іноземних інвестицій (ПІІ). Створення сприятливого інвестиційного клімату через реформування податкової та правової систем стане важливим інструментом для стимулювання притоку ПІІ. Зокрема, поліпшення умов ведення бізнесу та боротьба з корупцією повинні стати ключовими напрямками реформ.

- Мобілізація внутрішніх ресурсів. Активізація внутрішнього ринку капіталу, розвиток фондового ринку, реформування банківського сектора та запровадження інноваційних фінансових інструментів (наприклад, зелені облігації) допоможуть залучити додаткові кошти для відновлення країни.

Податкова система є важливим інструментом фінансової політики країни. У повоєнний період в Україні потрібні глибокі реформи для створення більш прозорої, справедливої та ефективної податкової системи. Основними напрямками податкової реформи можуть бути:

- Зменшення податкового навантаження на малий та середній бізнес. Стимулювання підприємницької діяльності та розвитку малого і середнього бізнесу через податкові пільги та спрощення адміністрування податків сприятиме зростанню економіки.

- Боротьба з ухиленням від сплати податків. Посилення контролю за дотриманням податкового законодавства і цифровізація податкових процесів (електронне адміністрування, цифрові податкові звіти) допоможуть зменшити масштаби тіньової економіки.

- Екологічне оподаткування. Впровадження "зелених" податків, які заохочують бізнес до впровадження екологічних інновацій, може стати важливим аспектом податкової реформи в контексті боротьби зі зміною клімату та відновленням довкілля після війни.

Після завершення війни обслуговування та реструктуризація державного боргу стане критичним питанням для стабілізації фінансової системи. Україна, ймовірно, зіткнеться зі значним дефіцитом бюджету та збільшенням державного боргу через витрати на оборону та відбудову. Основні підходи до управління борговими зобов'язаннями включають:

- Реструктуризація боргу. Успішна реструктуризація боргових зобов'язань, зокрема через переговори з кредиторами, може знизити боргове навантаження та полегшити процес відновлення економіки.

- Оптимізація структури боргу. Переорієнтація на внутрішні джерела фінансування (випуск державних облігацій на внутрішньому ринку) дозволить зменшити залежність від зовнішніх позик та знизити ризики валютних коливань [2].

- Посилення фінансової дисципліни. Зменшення дефіциту бюджету через раціоналізацію державних витрат та ефективну фіскальну політику сприятиме стабілізації фінансового становища держави.

Для відновлення економіки важливим пріоритетом стане розвиток національних фінансових інститутів та ринку капіталу. Повоєнна фінансова система повинна бути готова ефективно перерозподіляти ресурси та підтримувати інновації. Основні заходи в цьому напрямі включають:

- Реформування банківської системи. Забезпечення стабільності банківського сектора через запровадження стандартів корпоративного управління, підвищення прозорості та надійності банківських установ.

- Підтримка розвитку ринку капіталу. Створення умов для залучення інвестицій через випуск корпоративних облігацій, акцій та інших фінансових інструментів. Це дозволить підприємствам акумулювати додаткові ресурси для відновлення та розвитку.

- Інноваційні фінансові продукти. Впровадження цифрових фінансових технологій, таких як блокчейн, фінтех-рішення, сприятиме модернізації фінансової системи та підвищенню її ефективності.

Малий і середній бізнес є важливим двигуном економічного зростання та створення робочих місць. У післявоєнний період Україна повинна сфокусуватися на підтримці цього сектора через:

- Доступ до фінансування. Спрощення доступу до кредитів, грантів та інших фінансових ресурсів для малого бізнесу сприятиме їхньому відновленню та розвитку.

- Програми стимулювання інновацій. Підтримка інноваційних підприємств через державні програми фінансування та створення спеціальних економічних зон дозволить малому бізнесу розвиватися в нових галузях економіки.

- Спрощення регуляторного середовища. Зменшення бюрократичних перепон, цифровізація бізнес-процесів та спрощення податкового адміністрування допоможуть малому та середньому бізнесу швидше адаптуватися до нових умов [3].

Повоєнне відновлення України вимагатиме комплексних реформ фінансової системи, які будуть спрямовані на мобілізацію фінансових ресурсів, реформу податкової системи, ефективне управління державним боргом, розвиток ринку капіталу та підтримку малого бізнесу. Залучення міжнародної допомоги та інвестицій, а також прозорі і справедливі фінансові механізми стануть основою стабільного економічного зростання.

Список використаних джерел:

1. Огляд інструментів підтримки фінансової стійкості у період воєнного стану в Україні (березень - квітень 2024 р.) / Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentariekspertiv/ohlyad-instrumentiv-pidtrymky-finansovoyi-stiykosti-u-period-voyennoho5>
2. Радіонов Ю. Д. Управління фінансовими ресурсами держави в умовах воєнного стану. *Економіка України*. 2023. № 1. С. 20–43.
3. Коваленко В., Слатвінська М., Шелудько С., Макуха С., Валігура В. Монетарна складова забезпечення фінансової безпеки держави. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2023. № 1(48). С. 8–22.